

NETECHNICKÉ SHRUTÍ PROJEKTU POKUSŮ	
Název projektu pokusů	
Vliv environmentálních faktorů a sociální struktury hejna na chování oukleje <i>Alburnus alburnus</i>	
Doba trvání projektu pokusů	4 roky
Klíčová slova - maximálně 5	Sociální struktura hejna, zákal vody, tekoucí vody, chování,
Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného políčka	
☒	základní výzkum
☐	translační nebo aplikovaný výzkum
☐	vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků
☒	ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
☒	zachování druhů
☒	vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
☐	trestní řízení a jiné soudní řízení
Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)	
Ochrana přírodního prostředí a biodiverzity tekoucích vod je v současné době velmi aktuálním tématem, jelikož tekoucí vody patří celosvětově k ekosystémům nejvíce ohroženým lidskou činností. Populace ryb v tekoucích vodách jsou ovlivňovány vnějšími i vnitřními faktory, jako je struktura habitatů, vliv lidské činnosti a sociální struktura hejn. V předchozích studiích z řek v ČR jednoznačně vyplynulo, že zákal vody má vliv na chování ryb v řekách. V navrhovaném experimentu budeme ověřovat, které faktory a v jaké míře nejvíce ovlivňují chování ryb. Cílem je získat nové poznatky o faktorech ovlivňujících společenstva ryb v tocích a mechanismu jejich působení.	
Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)	
Sociální struktura skupin je zásadním faktorem ovlivňujícím populace ryb a jejich dlouhodobý vývoj. Způsob utváření a fungování hejn je však ovlivňován i mnoha vnějšími faktory. Eutrofizace a zvýšené ukládání sedimentu v tocích zvyšuje zákal vody, který je jedním z hlavních faktorů ovlivňujících chování jedinců i funkci hejn v tekoucích vodách. Výsledky výzkumu by měly přispět k efektivnější ochraně přírodního prostředí a populací ryb v tekoucích vodách.	
Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá	
Do pokusů bude vstupovat maximálně 200 jedinců oukleje obecné, a 20 jedinců bolena dravého.	
Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?	
Neočekáváme nežádoucí účinky na ryby. Navrhovaná míra závažnosti pokusů je mírná, ryby budou označeny a pozorovány v experimentálních nádržích. Po skončení pokusu budou využity v dalším typu pokusu a poté vypuštěny zpět do místa odlovu.	
Úplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)	
Nahrazení používání zvířat: Uveďte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.	
Alternativní metody sledování nelze použít, pro sledování chování ryb v řekách nelze použít dostupné technologické metody (vysílačky, tagy), jelikož neumožňují kvantifikovat vnitřní strukturu hejna menších druhů ryb.	
Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.	
Použití co nejmenšího počtu zvířat je zajištěno kombinací experimentálních skupin a opakovaným využitím jedinců k pokusu.	
Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.	
Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.	
Ouklej je pelagická ryba, která je pro akváriové experimenty vhodná svojí velikostí a malou náročností na úkryt. Lze ji bez obtíží držet v akváriích. Pro snížení újmy způsobené zvířatům je podstatná co nejnižší možná manipulace s rybami, vhodná teplota a čistota vody a dostatek potravy.	